

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»
XVIII Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XVIII Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»**

**PROCEEDINGS
of the XVIII International Scientific Conference
for students and young scholars
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»**

**2023
Астана**

УДК 001+37
ББК 72+74
G99

«GYLYM JÁNE BILIM – 2023» студенттер мен жас ғалымдардың XVIII Халықаралық ғылыми конференциясы = XVIII Международная научная конференция студентов и молодых ученых «GYLYM JÁNE BILIM – 2023» = The XVIII International Scientific Conference for students and young scholars «GYLYM JÁNE BILIM – 2023». – Астана: – 6865 б. - қазақша, орысша, ағылшынша.

ISBN 978-601-337-871-8

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001+37
ББК 72+74

ISBN 978-601-337-871-8

**©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2023**

брак или рождение детей значительно повлияло бы на их результаты на рынке труда по сравнению с другими развитыми странами с менее гендерно консервативными обществами. Следовательно, строгие гендерные нормы могут усилить гендерное неравенство в оплате труда или замедлить сближение неравенства в оплате труда в Южной Корее.

Таким образом, гендерный разрыв в заработной плате является серьезной проблемой в южнокорейском обществе, которая ослабевает мотивацию женщин к выходу на рынок труда и активной работе на нем. Правительство Республики Корея проводит различные стратегии по сокращению гендерного неравенства на рынке труда, такие как политика баланса между семьей и работой и политика обеспечения равной занятости среди мужчин и женщин. Например, чтобы помочь работникам достичь баланса между работой и личной жизнью, правительство начало принимать меры по увеличению государственных программ ухода за детьми и расширению гибкой системы занятости путем субсидирования затрат работодателей на ее внедрение. Однако для достижения более высоких результатов необходимо проводить общенациональную кампанию по принятию самого первого в Республике Корея «Национального закона о равной оплате труда». Для Южной Кореи нет лучшего времени, чем сейчас, чтобы принять закон, который устранил неравенство в заработной плате по признаку пола.

Список использованных источников

1. Monk-Turner, Elizabeth; Turner, Charlie G. (January 2001). "Sex Differentials in Earnings in the South Korean Labor Market". *Feminist Economics*. 7 (1): 63–78.
2. Bertrand, Marianne; Patricia Cortes; Claudia Olivetti; Jessica Pan (2021): *Social Norms, Labour Market Opportunities, and the Marriage Gap Between Skilled and Unskilled Women*. *Review of Economic Studies* 88, 1936-1978.
3. Heo, S.-Y. 2008. *Research on Time Use for Housework of Women and Men in Double Income Households*. *Journal of Korean Women's Studies*. 24 (3), 177–201.
4. Hwang, Jisoo; Seonyoung Park; Donggyun Shin (2018): *Two Birds with One Stone: Female Labor Supply, Fertility, and Market Childcare*. *Journal of Economic Dynamic Control* 90, 171-193.
5. Kim, J. 2012. *Parental Leave and Female Labor Supply in Korea*. *KDI Journal of Economic Policy*. 34 (1), 97-125.
6. Blau, Francine D.; Lawrence M. Kahn (2017): *The Gender Wage Gap: Extend, Trends, and Explanations*. *Journal of Economic Literature* 55(3), 789-802.

УДК 327

МАВРИТАНИЯДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТІК ТЕҢСІЗДІК

Нурбаева Лаура Турдалыкызы

nurbaeva.021106@mail.ru

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ шығыстану мамандығының 2 курс студенті

Астана, Қазақстан

Ғылыми жетекші – Г.Қ.Құрманғали

Дамыған елдерде бұл сөздің филисттік-тарихи мағынасында құлдық баяғыда өмір сүруін тоқтатты, тек кітап немесе оқулық беттерінде ғана кездеседі деген пікір бар. Десек те, құлдық заң шығару деңгейінде осыдан отыз жыл бұрын ғана жойылған ел бар. Дүниежүзілік тарих контекстінде бұл көрсеткіш салыстырмалы түрде аз. Сондай-ақ, құлдық жойылғаннан кейін жаңашылдық тек құжатпен бекітіліп қана қоймай, тәжірибеде де тамыр жаюы үшін елге белгілі бір өтпелі кезең қажет. Бұрынғы құлдардың басқа әлеуметтік мәртебесі бар қоғамда өз орнын табуы үшін елде экономикалық саясат сияқты кең әлеуметтік саясат жүргізілуі керек. Құлдықты мойындаған қоғам үлгісінен еркін қоғамға өтудің транзиттік кезеңі бірнеше жылға созылуы мүмкін, ал мұндай қайта құрудың нәтижесі ел басшылығының сауатты да салиқалы саясатына тікелей байланысты [1]. Жоғарыда айтылған басқа елдерге қарағанда құлдықты кейінірек жойған мемлекеттердің бірі - Мавритания. Мавританиядағы құлдық тек 1981 жылы ғана жойылды (Мавританиядағы құлдықты жою туралы заң 09.11.1981 ж). Осылайша Мавритания әлемдегі құлдықты жойған соңғы ел саналады. Құлдықтың жойылғанына отыз жылдан астам уақыт өтті, бірақ халықаралық құқық қорғау органдары өз баяндамаларында бұл елдегі дәстүрлі құлдықтың жекелеген жағдайларын атап өтеді. Өз кезегінде Мавритания билігі өз елінде құлдық жойылғанын мәлімдейді. Алайда Мавританияның ұлттық билігінің ұстанымы мен халықаралық ұйымдардың пікірі арасында айқын қайшылықтар бар [2].

Мавритания - Батыс Африкада Атлант мұхитына шығу мүмкіндігі бар өте үлкен мемлекет. Аумағы 1 миллион км²-тан асады. Бұл Испания, Франция немесе Өзбекстан жерінен 2 есе көп. Дегенмен, ел аумағының 60 пайызын шөлдер алып жатыр. Егістік жер өте аз, құрғақшылық бірнеше жыл қатарынан сақталуы мүмкін, ауыз су мәселесінде күрделі мәселелер бар. Оған тұрғындардың 2/3 бөлігі ғана қол жеткізе алады. Ауылшаруашылық аудандары Сенегал өзенінің бойындағы және оазистердің айналасындағы тар жолақпен шектелген. Мавритандықтардың бай табиғи ресурстары да, дамыған өнеркәсібі де, туризмі де, оффшорлық аймағы да жоқ. Темір және мыс рудаларының кен орындарын шетелдік компаниялар игереді және іс жүзінде жергілікті билікке тиесілі емес. Елде ресми түрде Африкадағы ең әлсіз өнеркәсіптік база бар, егер мұхитқа шығу мүмкіндігі болмаса, Мавритания мүлдем жойылып кетер еді. Кедейлік, сауатсыздық және шөлдің өзі мавритандықтарға кедейліктен шығуға, қоғамның сақталуына және құл иеленушілік тәртібін жоюға мүмкіндік бермейді. Дегенмен, көптеген жергілікті тұрғындар үшін бұл аман қалудың жалғыз жолы болып саналады [3].

Мавритания араб әлеміндегі ең архаикалық елдердің бірі десек артық айтқандық емес. Онда халық көптеген әлеуметтік проблемалардан зардап шегеді, олардың кейбіреулері әлемді таң қалдырып отыр. Мысалы, елде тиым салғанға қарамастан құлдықтың белең алуы, қыздарды күйеуге сату мақсатында күштеп бордақылау, әлеуметтік қатаңдық пен оқшаулану. Әрине, соңғы онжылдықтарда Мавритания қоғамының өмірінде біршама оң өзгерістер болды, бірақ елде әлі де әлеуметтік мәселелер шешімін таппай жатыр. Мавритания тәуелсіздік алған сәттен бастап (1960 ж.) елде диктатура орнап, әскери төңкерістердің әдеттегі құбылысқа айналуы жағдайды қиындатады. Демократияға өтудің өте қысқа тәжірибесі президент Шейх Улд Абдаллахидің еркін сайлануы болды, бірақ оны Мавританияның диктатор-президенті Мохаммед Улд Абдель Азиз құлатты, ол жақында тағы бір мерзімге қайта сайланды. Дегенмен мемлекетте белең алған теңсіздік мәселесі шешілмеді.

Ауыр климаттық жағдайлар және халық санының өсуі аясында су ресурстарының өткір тапшылығы Мавританияның бүкіл өміріне өшпестей әсер етіп, оның барлық

мәселелеріне белгілі бір дәрежеде әсер етеді. Алайда зұлымдықтың тамыры диктатура мен көне әлеуметтік жәдігерлерде жатыр. Мавритания халқының басым көпшілігі ислам дінін ұстанғанымен, халық арасында басқа діни ұстанымды ұстанатындар көп, бұл конфессияның өзі өте ерекше сипатқа ие. Мавритания қоғамы дәстүрлі үнді қоғамынан кем емес қатаң түрдегі касталар мен әлеуметтік топтарға бөлінген. Сонымен қатар 600 000-ға жуық тұрғын кез келген заңдарға қарамастан (соңғы заң 2007 жылы қабылданған және құлдықты түпкілікті және қайтарымсыз жою туралы қаулы шығарылған) құл болып саналады.

Мавританияда әлеуметтік таптар ұлттық, әлеуметтік және аймақ жағдайына қарап бөлінеді. Жалпы алғанда Мавританияда Хасания арабтары, басқа араб тайпалары, Зенага берберлері, хасания диалектісінде сөйлейтін аралас араб-бербер халқы, Волоф, Фула, Тукулер, Бамбара және Сарахуле қара халықтары (елдің оңтүстігінде) тұрады. Сонымен қатар, қара нәсілді халықтар жалпы халықтың 30%-ға жуығын құрайды (Мавританияда барлығы 3,4 миллионға жуық адам тұрады). Ал аймақтық сызықтар бойынша бөліну сызығына келетін болсақ, тәуелсіздік қарсаңында Мавританияда азамат соғысы болды. Осы уақытта кең, бірақ аз қоныстанған Адрар аймағы көрші Мароккоға қосылу үшін бүлік шығарды, өйткені ол тарихи тұрғыдан алғанда Мароккамен тығыз байланысты болды. Көтеріліс жеңіліске ұшырағанымен, әртүрлі дәрежеде Адрар үнемі елдің қалған бөлігінен оқшаулануға бейім келеді. Бұл да елдің дамуына кері әсер ететін, Мавританияның нашар инфрақұрылымы жағдайында жеңіл мәселе емес.

Сонымен қатар соңғы жылдары Мавритания көрші елдермен бірдей дәрежеде болмаса да, лаңкестік исламдық топтардың экстремистік әрекеттерінен зардап шеге бастады (бұрын Уағыз және жиһадтың салафиттік тобы ретінде танылған Мағрибтағы ал-Қайда ұйымы). Мавританияның Мали және Алжирмен шекаралары шөлді аймақта орналасқан және бұл лаңкестердің елге кіруін жеңілдетеді. Қолда бар ақпаратқа сәйкес, лаңкестердің әрекеті жергілікті халықтан онша қолдау таппайды. Олардың Мавританиядағы операцияларының ауқымы өте қарапайым, яғни ол тек зорлық-зомбылық әрекеттері төңірегінде ғана болады.

Мавританияда египеттік «Мұсылман бауырлар» ұйымының жергілікті баламасы болып табылатын «Тауассул» ұйымы анағұрлым танымал, бірақ бұл ұйымның ықпалын да асыра айтудың қажеті жоқ. Көптеген басқа араб елдеріндегі сияқты Мавританияда да бөлек мәселе халықтың білім деңгейінің төмендігі болып табылады. Осылайша, ерлердің 59% және әйелдердің 43% оқып, жаза алады. Елдің көптеген азаматтары көшпелі өмір салтын ұстанатындықтан, білім ала алмайды [4]. Міне, осындай өте өзекті мәселелер елде теңсіздікті туғызып отыр.

Мавритания Ислам Республикасы құлдық әлі де қоғамда маңызды рөл атқаратын санаулы мемлекеттердің бірі. Мемлекет құлдыққа үш рет тыйым салды, бірақ бұл заңды ешкім сақтамайды. Мавритания қоғамындағы құл иеленушіліктің болу себептері туралы сұраққа жауап іздеп, елдің даму тарихы мен Мавританиядағы құл иеленушіліктің қалыптасуының негізгі кезеңдерін зерттеуге тырыстық. Осы мәселеге байланысты Н.П.Подгорнованың «Өткен мен болашақ арасындағы Мавритания» монографиясы, сондай-ақ «Жаңа және қазіргі заманғы Мавритания тарихы» монографиясын қарастырдық. Сонымен қатар Мавританиядағы адам құқықтарының нақты жағдайын талдау үшін халықаралық ұйымдар органдарының есептері өте пайдалы. Оларда құзырлы органдардың мамандары жинаған сандық және сапалық ақпарат бар. Біріккен Ұлттар Ұйымының Әмбебап мерзімді шолулары, БҰҰ ҚКҚБ баяндамалары, сондай-ақ зерттеу тақырыбы бойынша өзекті ақпараттарда заңды түрде тиым салынғанымен Мавританияда әлі де

теңсіздік белең алып тұрғанын айғақтайтын мәліметтер айтылады. Алайда Мавритания билігінің құлдық көріністеріне қатысты ресми ұстанымы туралы қорытынды жасауға болатын ақпарат өте аз. Айта кетейік, құлдықты жоюдың мерзімі кеш болғанымен Мавританияның Біріккен Ұлттар Ұйымына кіруіне кедергі болмады. 1961 жылы ел ұйым жарғысында қамтылған міндеттемелерді өз мойнына алып, БҰҰ-на мүше болды. Дегенмен мемлекетте бір қайшылық пайда болды. БҰҰ жарғысы нәсіліне, жынысына, тіліне және дініне қарамастан барлығына адам құқықтары мен негізгі бостандықтарын құрметтеуді дамытуды көздейді, ал осы хартияға қол қойған Мавританияда құлдық заңды болды. Дегенмен, бұл оқиғаны бірегей деп санауға болмайды. БҰҰ-ға мүше көптеген елдер ұйымның адам құқықтарын сақтау жөніндегі құжаттарының талаптарын орындамаған. Мысалы, Сауд Арабиясында, Йеменде және Оманда да БҰҰ-ға кіргеннен кейін ғана құлдық жойылды.

Дүниежүзілік деңгейде де, аймақтық деңгейде де адам құқықтарын қорғаудың дамыған жүйесіне қарамастан, құлдық ресми жойылғанымен, белгілі бір дәрежеде өмір сүріп жатқан елдер бар. Ғаламдық құлдық индексі бойынша (2018 жыл бойынша) Мавритания қазіргі құлдық кең таралған елдер тізімінде алтыншы орында. Мавританиядағы әртүрлі дереккөздерде құлдықта өмір сүретін адамдар саны 10% -дан 20% -ға дейін.

Мавританиядағы құлдық 1981 жылы жойылды, бірақ үкіметтің бас тартуына және мемлекеттің 2007 жылы құлдыққа тыйым салу әрекетіне қарамастан өмір сүруін жалғастыруда. Көптеген ұрпақтар бұрын құлдықта болған қара нәсілділердің ұрпақтары арабтарға тиесілі Харатин кастасын құрайды. Құлдық тұқым қуалайды: құлдардың балалары ата-анасының қожайындарына жатады, тіпті де-юре азат етілген құлдар өздері тапқан ақшаны басқара алмай, виртуалды құлдық өмірін жалғастырады. Құлдықты заңсыз етудің алғашқы әрекетін француздар 1905 жылы жасаған. Елдегі құлдар саны 600 мың адамды құрайды, бұл халықтың 20%-ы (балалар, әйелдер және ерлер), бұл әлемдегі ең жоғары пайыз болып табылады. Мавритания үкіметі құлдардың бар екенін жоққа шығарады және құлдарды иелену заңсыз болғанымен, мәжбүрлі еңбекке тыйым салынбайды. Құлдардың әдеттегі кәсіптері - егістікте жұмыс істеу, мал бағу және үйде қызмет ету. Елдегі суды сатуды әдетте құлдар жасайды.

Әл-Хор (араб. الحر), Инитак (араб. إنعتاق), SOS Esclave (французша SOS Esclaves) және шағын саяси партия, Aksion pour le changement (Fr. Action pour le Changement) сияқты бірнеше ұйымдар құлдыққа қарсы күреседі. АҚШ үкіметі, «Құлдарды босату» аболиционистік ұйымының президенті Кевин Бэйлстің пікірінше, бұл мәселені түбегейлі құрту керек дейді. Үкімет 1999 жылы Адам құқықтары жөніндегі комиссариатты құрды, бірақ бұл органның жасап жатқан әрекеті әлі күнге дейін белгісіз. [6]

Жалпы, бүгінгі күні өзекті болып отырған құлдықтың тарихы терең. Мавританияның әлеуметтік құрылымын тайпалық сипатта сипаттауға болады. Дегенмен, ол нәсілдік және касталық жүйелердің элементтерін бірдей біріктіреді, бұл ішінара елдің араб-берберлік Солтүстік Африка мен Сахарадан оңтүстік Африканың түйіскен жерінде орналасқандығына байланысты. Мавританияның солтүстігінде дәстүрлі түрде берберлерден шыққан, бірақ араб тілінің Хасан диалектісінде сөйлейтін тайпалар мекендеген. Халықтың арабша сөйлейтін бөлігі «Мурлар» (француз тілінде) деп аталады. Маврлар тұтас, біркелкі этникалық топ емес. Олар «Бейдани» («ақ» деген араб сөзінен шыққан) «Ақ маврлар» деп аталатын және араб тілінің Хасан диалектісінде сөйлейтін «Қара маврлар» болып екіге бөлінеді. Мәдени жағынан «Қара маврлар» (немесе оларды «Харатин», яғни қара мұсылман құлдары деп те атайды) «Ақ маврлармен» бірдей, дегенмен

«Қара маврлар» өздерінің шығу тегін Сахараның оңтүстігіндегі Африка халықтары, яғни қара нәсілдермен байланыстырады. Бірнеше ғасырлар бойы «ақ маврлар» «қараларды» басқарды.

Ғасырлар бойы өз тайпалық аумақтарында өмір сүріп келе жатқан Сенегал алқабындағы қара халықтардың тәуелділігі - үлкен мәселе. Хасандар жаулап алған жердің бәрі олардың меншігі деп есептелінді. Олар қаралардан орасан алым-салық алып, сол арқылы ауыл шаруашылығының дамуына кедергі келтірді. Кәдімгі салықтардан басқа, олар мезгіл-мезгіл рейд жасап, шаруаның өндіргенінің бәрін алып кетеді. Мұндай жағдайда ауыл шаруашылығын көтеру туралы сөз болуы мүмкін емес еді, өйткені шаруа мол өнім алса, бұл хасандардың тәбетін арттырды. Тек француз өкіметі ғана Трарса мен Бракна әмірлерінен Сенегал өзенінің аңғарындағы қара нәсілді шаруаларын қанау «құқықтарын» сатып алу арқылы осыған нүкте қойды. Сол уақыттан бері олар шын мәнінде еркін және тәуелсіз болды, ал Хасандар тұрақты табыс көзінен айырылды.

Әлеуметтік баспалдақта барлық жалға алынушылар хасандар мен марабуттардан әлдеқайда төмен, бірақ олар өздерінің иелері сияқты, бір кездері еркін адамдар болғанын есте ұстайды. Сонымен қатар, олар мал шаруашылығымен, саудамен байыды, мұндай қатал таптық қоғамда байлықтың маңызы зор. Бай «клиент» марабуттың қызына, тіпті хасанға үйленеді. Бұрынғы бербер дәстүріне сәйкес, балалар анасының әлеуметтік тобын мұраға алады, яғни келесі ұрпақта отбасы толығымен тәуелсіз болады. Жаңа конституция «клиенттердің» эмансипациясына ықпал етеді, дегенмен іс жүзінде ол әлі толық жүзеге асудан алыс[7].

Ел халқының діни құрамына келетін болсақ: Мавритания, Африкадағы француз отарларының көпшілігі сияқты, 1960 жылы тәуелсіздік алды және сол уақыттан бері Мавритания Ислам Республикасы деп аталды, бірақ бұл елдегі ислам «сопылық» деп аталатын жолмен тығыз байланысты. Көп жағынан Мавританияның мемлекеттік діні деп жарияланған таза исламды бұл ел үшін салыстырмалы түрде жаңа құбылыс деп атауға болады, ал Қадирия мен Тижания сопылық ордендері, сондай-ақ марабуттар онда айтарлықтай ықпалға ие.

Осы елдегі құлдар мен қожайындардың дінге қатыстылығы туралы мәселеге байланысты Мавританияның тумасы және бұрынғы «қара құл» (харатина) Моктар Тейебтің 2000 жылдың шілде-тамыз айларында жарияланған «Бостандыққа шақыру» мақаласында былай дейді: «... Парадокс Мавританияда бүкіл халық мұсылман. Қожайындар да, құлдар да. Харатиндер (қара маврлар-құлдар) жақсы мұсылмандар тәрбиелейді; «ақ маврлар» рухтандырған негізгі постулатта «қара маврлар» өз қожайындарына адал қызмет етуге міндетті және бұл исламның бірінші ережесі. Бала кезінен бастап құл иеленушілер харатиндерге «арам емес» қара теріге ие болғандықтан, қожайындарына адал қызмет ету және мойынсұну, «қара маврлардың» баратын жалғыз жолы жұмақ деген идеяны сіңірген» [7].

«Жұмақ иесінің табанында» деген халық арасында кең тараған сөз. «Ақ маврлардың» «қараларға» таңып салған исламның бұрмаланған түсіндірмесі бақытсыз ұрпақты қалыптастырды. Харатиндерге де Құран оқуға рұқсат етілмейді, тағы да терінің түсі «таза емес» деген себеппен...

Журналист Эван Уотсон «Мавританияда құлдық жалғасуда» атты баяндамасында жазғандай, «Бұл елде көптеген ғасырлар бойы болған құлдық жүйесін тұтас отбасылар да қолданды. Кейбір құлдар өз қожайындарының отбасы мүшелері сияқты өмір сүреді және олардың жағдайына әбден қанағаттанады, кейбіреулеріне өте қатыгездікпен қарайды. Бір

қызығы, «қара маврлардың» көпшілігі «Қара маврлар» туралы заң қабылданғаннан кейін де олардың қожайындарын тастап кете алмайды. Олар аман қалудың жалғыз жолы - қожайынына адал болу деп санайды. Өкінішке орай, бұл шындық, өйткені харатиндердің басым көпшілігінің қарапайым білімі де жоқ, тек құл иелеріне қызмет етуді ғана біледі»[8].

Қара отбасылар мал бағып, бербер қожайынының жерінде су мен егіншілікпен айналысады, ал оның орнына баспана мен тамақ алады. Адам құқықтарын қорғау ұйымдары мен БҰҰ-да сексуалдық құлдық пен әйелдерге қатысты зорлық-зомбылықтың көптеген жағдайларын атап өтеді. Ресми түрде ешкім құл ұстамайды: қаласаң қаш. Бірақ олардың қашатын жері жоқ. Ірі қалаларға жету немесе басқа біреудің көмегінің Мавританиядан кету мүмкін емес. Мүлікті иесінен тартып алуға тырысуға болады. Бірақ бұл заңсыз болғандықтан, полиция берберлердің жағына шығады[9].

Қорытындылап айтқанда Мавританиядағы құлдықты тоқтатудың қиынға соғуының негізгі себептері:

Көптеген құлдар сауатсыздықтың, кедейліктің және шалғай елді мекендерде тұрудың салдарынан оқшауланған, олар құлдықтан тыс өмір сүру мүмкін екенін білмейді;

Шөлді кең елде заң үстемдігін сақтау қиын;

Кедейлік азат етілген құлдарға өзін-өзі қамтамасыз етуге кедергі жасайды;

Құлдар тамақ пен киім-кешек үшін иелеріне тәуелді;

Елдің басым бөлігін алып жатқан шөл далада отбасын тастап кетумен қатар қашу қиын;

Көптеген адамдар құлдық Мавритан қоғамының бір бөлігі деп санайды;

Сондай-ақ ислам дінінің кең тараған түсіндірмесі, туған құл тек иесінің иелігінде болса ғана жәннатқа бара алады (бірақ шын мәнінде Ислам мұсылман құлдарын азат етуге шақырады).

Қорытындылай келгенде, жоғарыда айтылғандарды ескере отырып, Мавританияның шынайы демократияға өтуі және елдегі әлеуметтік-экономикалық атмосфераның жақсаруы жақын арада болатыны күмән туғызады. Күрделі әлеуметтік құрылым мен бір-бірімен байланыспайтын касталардың болуы, диктатура мен экономикалық мәселелер жағдайды ушықтырады, терең оң өзгерістерді жүзеге асыруға кедергі жасайды. Экологиялық проблемалар да (атап айтқанда, Мавританиядағы климаттың өзгеруі, күшті құрғақшылық) және олардың тудыратын әлеуметтік салдары, мысалы, ауыл тұрғындарының қалаларға жаппай ағыны да теріс әсер етеді. Сыртқы факторлардың теріс әсері, мысалы орын бар болса да - Азавадтағы соғыстан қашқан Малиден босқындар ағыныны да өз кедергісін келтіріп отыр.

Мавританияның экономикалық серпіліс үшін қажетті ресурстық базасы бар, бірақ жоғарыда аталған мәселелер елдің оны жасауға кедергі келтіреді. Сондықтан Мавритандықтарға өз елін шынайы прогресс жолына түсіру үшін көп жұмыс күтіп тұр. Бүгінгі күннің ең өзекті мәселесі болып табылатын теңсіздіктен құтылу үшін, елдің экономикасын нығайтып, нақты жоспарлар құрылуы керек.

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Деятельность ООН и Африканского союза по ликвидации проявлений рабства в Мавритании // <https://cyberleninka.ru/article/n/deyatelnost-oon-i-afrikanskogo-soyuza-po-likvidatsii-proyavleniy-rabstva-v-mavritanii>

2. Сущность современного рабства // <https://www.nxtjournal.ru/jour/article/view/6>

3. МИР НАУКИ: интересное вокруг. Мавритания: страна, где до сих пор существует рабство // <https://dzen.ru/a/Y1vwjGwYwX83i06Z>
4. Мавритания: линии раскола // <https://arabmir.net>
5. Подгорнова Н. П. Мавритания между прошлым и будущим: монография. - М.: Институт Ближнего Востока, 2014, 150 с.
6. Рабство в Мавритании // <https://matveychev-oleg.livejournal.com/11403871.html>
7. Moctar Teyeb A call for freedom«. Tikkun Magazine», Slavery Today, July/August 2000 // www.tikkun.org
8. Slavery Lives on in Mauritania Tradition Thrives Thanks to a Confluence of Cultures // <https://legacy.npr.org/programs/specials/racism/010828.mauritania.html>
9. Slavery in the Modern World: A-N // https://books.google.kz/books?id=kzro5ziGRRoC&redir_esc=y

УДК 72.036

ОСОБЕННОСТИ СОВРЕМЕННОЙ ИННОВАЦИОННОЙ КОРЕЙСКОЙ АРХИТЕКТУРЫ

Пак Анастасия Евгеньевна

Anastasiapak01@gmail.com

Студент 4 курса Факультета международных отношений ЕНУ им. Л.Н.Гумилева,
Астана, Казахстан

Научный руководитель - Б.Ж. Абжаппарова

Южная Корея имеет глобальную популярность, которая стремительно растет в сфере развлечений, технологий и инноваций. Южная Корея, популярная благодаря К-поп музыке и К-драмам, также известна своей архитектурой и культурой. Богатое сочетание культуры и традиций прослеживается в архитектуре Южной Кореи, где старые дворцы и храмы, превращенные в туристические объекты, привлекли внимание. Современная архитектура также является растущей тенденцией и привела к созданию культовых сооружений с использованием инновационных технологий и творчества.

Важность для инфраструктуры, общественного дизайна и городского развития привела к огромным изменениям в инфраструктуре страны. Очень наклонная местность используется в качестве преимущества за счет строительства вдоль кривых, создавая взаимосвязь дорог и уровней конфиденциальности. Архитектура на южнокорейской временной шкале соответствует истории от неолита до 7 века (до н.э.), трех королевств Кореи, Корё, Чосон, японской оккупации, Корейской войны и современной эпохи [1].

Традиционная архитектура Южной Кореи была в значительной степени интегрирована с природой и культурой, чтобы создать сбалансированное чувство славы и покоя. Соломенная крыша, система подогрева пола ондоль (теплый камень), мотивы дракона и цветов, а также золотые и нефритовые статуи с кульминацией и приподнятые купола были некоторыми из элементов архитектуры, которые можно увидеть во дворцах и храмах. В традиционной архитектуре сохранились 2 основные категории зданий; дома (ханок), дворцы и храмы. Всего в Южной Кореи находится девять объектов Всемирного